

ЗАТВЕРДЖУЮ

заступник голови обласної державної адміністрації

 О. ДУМА

18.06.2021 2021 року

ПЛАН ЗАХОДІВ

з реалізації II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки в Чернігівській області

Зміст основного завдання	Найменування заходу	Відповідальні за виконання	Строк виконання	Стан виконання
I. Комплексна та ефективна система медичних, соціальних та освітніх послуг, яка задовольняє потреби дітей та сімей з дітьми, з урахуванням віку, статі, стану здоров'я і рівня розвитку				
Спроможність територіальних громад планувати, розвивати та ефективно надавати послуги дітям та сім'ям з дітьми				
1. Визначення потреб територіальних громад у послугах для дітей та сімей з дітьми, їх надання, моніторинг та оцінка якості	1) визначення потреб територіальних громад у соціальних послугах для дітей та сімей з дітьми, зокрема в умовах надзвичайного стану, надзвичайної ситуації та карантину	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Служба у справах дітей облдержадміністрації, Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, Управління освіти і науки облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	щороку	

	2) забезпечення підготовки та внесення до плану (програми) соціально-економічного розвитку територіальної громади заходів щодо дотримання захисту прав дитини та розвитку соціальних (зокрема базових), освітніх, медичних, правових та інших послуг, спрямованих на задоволення потреб дітей та сімей з дітьми з метою запобігання розділення дітей із сім'ями, відповідно до потреб громади	органи місцевого самоврядування (за згодою)	протягом 2020-2023 років	
	3) здійснення організації надання соціальних послуг з урахуванням методичних рекомендацій щодо створення інтегрованої системи надання соціальних послуг у територіальних громадах	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	4) проведення на регіональному рівні моніторингу надання соціальних послуг дітям та сім'ям з дітьми, оцінки їх якості та оприлюднення результатів моніторингу	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб	постійно	
2. Розвиток системи навчання працівників органів виконавчої влади	1) забезпечення підготовки працівників органів виконавчої влади, надавачів послуг з питань реформування системи інституційного догляду та виховання	Служба у справах дітей облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб, Чернігівський центр перепідготовки та підвищення	постійно	

та органів місцевого самоврядування, надавачів послуг з питань реформування системи інституційного догляду та виховання дітей, захисту прав дитини, розвитку та надання послуг дітям та сім'ям з дітьми	дітей за примірною комплексною тренінговою програмою реформування системи інституційного догляду та виховання дітей, затвердженою Мінсоцполітики, зокрема засобами онлайн- навчання	кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування		
	2) забезпечення підготовки працівників органів виконавчої влади, надавачів послуг з питань захисту прав дітей	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Служба у справах дітей облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб	постійно	
3. Створення рівних умов для державних і недержавних надавачів соціальних послуг дітям та сім'ям з дітьми	1) здійснення закупівлі соціальних послуг для дітей та сімей з дітьми в недержавних надавачів шляхом соціального замовлення, державно-приватного партнерства, конкурсів соціальних проектів, місцевих соціальних програм, публічних закупівель відповідно до потреб територіальних громад	органи місцевого самоврядування (за згодою)	щороку	
Доступ дітей та сімей з дітьми до послуг відповідно до їх потреб				
4. Виявлення на ранніх етапах вразливості дітей з порушеннями	1) проведення навчання працівників закладів освіти, надавачів соціальних послуг з питань виявлення вразливих дітей та сімей з дітьми, які мають	Управління освіти і науки облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб, Чернігівський обласний	протягом 2021-2023 років	

розвитку, особливими освітніми потребами, а також сімей з такими дітьми	найвищий ризик потрапляння в складні життєві обставини (зокрема дітей з особливими освітніми потребами), забезпечення належного реагування та надання допомоги	інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д.Ушинського		
	2) вжиття заходів до виявлення дітей з порушеннями розвитку, особливими освітніми потребами, дітей та сімей, які мають ризик потрапляння у складні життєві обставини, забезпечення відповідного реагування та надання допомоги з метою забезпечення права дитини на виховання в сім'ї	Ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти, інклюзивно-ресурсні центри територіальних громад	постійно	
	3) вжиття заходів до виявлення вагітних жінок, матерів з новонародженими дітьми, які можуть відмовитися забрати дитину з пологового будинку, іншого закладу охорони здоров'я (зокрема в разі народження дитини з порушеннями розвитку), надання допомоги з метою збереження сім'ї для дитини, створення належних умов для догляду за дитиною з раннього віку	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	4) створення та забезпечення функціонування інклюзивно-ресурсних центрів відповідно до чисельності дітей в межах	органи місцевого самоврядування (за згодою)	протягом 2020-2021 років	

	територіальної доступності			
	5) координація роботи, надання методичної допомоги інклюзивно-ресурсним центрам	Ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти	постійно	
5. Розвиток послуги з підтримки дітей та сімей з дітьми на рівні територіальної громади	1) забезпечення створення груп (групи) подовженого дня, зокрема інклюзивної та/або спеціальної освіти	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	2) забезпечення розвитку дозвілля дітей за місцем їх проживання (зокрема через закупівлю таких послуг)	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	3) впровадження програм відповідального батьківства, груп взаємопідтримки для батьків, які виховують дитину з порушеннями розвитку та/або з інвалідністю, та інших категорій батьків з урахуванням їх потреб	органи місцевого самоврядування	постійно	
	4) організація (у разі потреби) діяльності мобільних бригад для надання соціальних послуг дітям з інвалідністю та сім'ям з дітьми за місцем їх проживання	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, управління охорони здоров'я облдержадміністрації, управління освіти і науки облдержадміністрації, обласний центр соціальних служб, районні державні адміністрації, органи місцевого	постійно	

		самоврядування (за згодою)		
	5) забезпечення спостереження (патронаж) за новонародженими дітьми за місцем подання декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, незалежно від зареєстрованого місця проживання дитини, обміну інформацією щодо надання медичної допомоги та стану догляду за дитиною фахівцем із соціальної роботи, надавачем соціальних послуг	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації	постійно	
	6) створення безпечного, комфортного інклюзивного освітнього середовища в закладах освіти в територіальних громадах	органи місцевого самоврядування	починаючи з 2021 року	
	7) проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, спрямованих на розвиток і популяризацію послуг патронатного вихователя	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	8) створення та функціонування сімей патронатних вихователів у територіальних громадах відповідно до їх потреб	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	9) забезпечення розвитку та надання соціальних послуг дітям з інвалідністю з урахуванням потреб	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації,	постійно	

	членів територіальної громади	обласний центр соціальних служб, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)		
	10) забезпечення соціального супроводу сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, дітей, які повернулися із закладів інституційного догляду та виховання дітей	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
6. Доступ дітей з порушеннями розвитку та/або інвалідністю до реабілітаційних послуг та паліативної допомоги	1) здійснення заходів з надання паліативної допомоги дітям (зокрема шляхом утворення мобільних служб паліативної допомоги)	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	2) надання транспортної послуги із підвезення дітям з інвалідністю та/або тяжкою формою обмеження життєдіяльності, інтелектуальними та психічними порушеннями для отримання реабілітаційних та інших послуг	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	3) залучення громадських об'єднань, які надають послуги з реабілітації дітей з інвалідністю та особливими освітніми потребами (зокрема дітей з аутичного спектра, дітей з дитячим церебральним паралічем та іншими особливостями розвитку) для проведення реабілітації дітей	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, управління охорони здоров'я облдержадміністрації, управління освіти і науки облдержадміністрації, обласний центр соціальних служб,	постійно	

	проекти, розроблені дітями	центр соціальної роботи		
		районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)		
7. Розвиток послуги інклюзивного навчання в закладах дошкільної та загальної середньої освіти	1) розвиток мережі груп та класів з інклюзивним навчанням в закладах дошкільної, загальної середньої освіти області	Управління освіти і науки облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування	постійно	
	2) забезпечення надання послуги "Супровід під час інклюзивного навчання" відповідно до визначених індивідуальних потреб дитини	Органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	3) створення підготовчих класів або підготовчих курсів, факультативів для дітей з особливими освітніми потребами, які потребують інклюзивного навчання	Органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	4) організація надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, дітям, які не відвідують закладів освіти за станом здоров'я	Управління освіти і науки облдержадміністрації, ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти, інклюзивно-ресурсні центри територіальних громад	постійно	
	5) організація послуги з підвезення до закладу освіти та у зворотному напрямку	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	

	6) створення ресурсних кімнат у закладах, в яких запроваджено інклюзивне навчання, для проведення індивідуальної роботи з дітьми, консультування батьків	органи місцевого самоврядування (за згодою)	протягом 2020-2022 років	
	7) створення умов для відвідування дітьми з інвалідністю гуртків дошкільних закладів і закладів культури	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
Впровадження територіальними громадами форм альтернативного догляду та усиновлення				
8. Забезпечення розвитку та підтримки сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	1) проведення інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	2) забезпечення підготовки кандидатів для створення сімейних форм виховання, підвищення кваліфікації прийомних батьків, батьків-вихователів	Обласний центр соціальних служб	постійно	
	3) здійснення належного соціального супроводу сімей, в яких виховуються діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	4) формування відповідно до потреб необхідної кількості соціальних працівників, фахівців із соціальної	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	

	роботи, психологів для здійснення соціального супроводу сімей, в яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування			
	5) сприяння створенню та підтримці діяльності груп взаємодопомоги батьків-вихователів, прийомних батьків, опікунів/піклувальників з розповсюдження та підтримці позитивного досвіду виховання дітей, які залишилися без батьківського піклування	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
9. Розвиток форм виховання дітей з умовами, наближеними до сімейних, з урахуванням потреб територіальної громади	1) забезпечення розвитку малих групових будинків відповідно до потреб	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	2) забезпечення підготовки працівників малих групових будинків щодо організації надання соціальної послуги “Догляд та виховання дітей в умовах, наближених до сімейних”	органи місцевого самоврядування (за згодою)	протягом 2020-2024 років	
	3) забезпечення розвитку соціальної послуги підтриманого проживання для дітей з інвалідністю віком від 16 років, зокрема з числа випускників інтернатних закладів, малого групового будинку, прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, управління освіти і науки облдержадміністрації, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	

II. Дотримання прав та інтересів дітей та їх захист у процесі реформування системи інституційного догляду та виховання дітей

Створення механізмів забезпечення прав та інтересів дітей у процесі реформування системи інституційного догляду та виховання дітей

1. Удосконалення процедури прийняття рішень в інтересах дітей	1) проведення корекційних програм для батьків, які не виконують батьківських обов'язків, з метою посилення потенціалу батьків щодо дотримання умов навчання, виховання та розвитку дитини	органи місцевого самоврядування (за згодою)	починаючи з 2022 року	
	2) приведення штатного забезпечення служб у справах дітей на всіх рівнях у відповідність із вимогами <u>Закону України</u> "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей"	органи місцевого самоврядування (за згодою)	протягом 2020-2021 років	
	3) забезпечення і центрів соціальних служб або інших установ/закладів надання соціальних послуг	органи місцевого самоврядування (за згодою)	протягом 2020-2021 років	
	4) надання медичної допомоги алко- та наркозалежним батькам, які опинилися у складних життєвих обставинах, за рахунок коштів місцевих бюджетів	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	щороку	
2. Посилення соціального захисту дітей-сиріт та дітей,	5) розроблення, затвердження та забезпечення виконання регіональних/місцевих програм щодо забезпечення житлом дітей-сиріт та	Служба у справах дітей облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	щороку	

позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа	дітей, позбавлених батьківського піклування, на 2020-2025 роки			
	6) забезпечення збереження житла, майнових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа, поставлення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 16 до 18 років, які потребують поліпшення житлових умов, на квартирний облік чи облік осіб, які мають право на отримання житла (пільгових кредитів на будівництво і придбання житла)	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	7) забезпечення гарантованого першого робочого місця для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа	Управління освіти та науки облдержадміністрації, Чернігівський обласний центр зайнятості, органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
	8) надання послуг соціальної інтеграції та соціального супроводу під час працевлаштування та на робочому місці дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, а також особам з їх числа	органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
Реформування системи інституційного догляду та виховання дітей з урахуванням потреб територіальної громади та інтересів кожної дитини				
3. Забезпечення	1) утворення міжвідомчих комісій	Департамент соціального	щороку	

поступового виведення та інтеграція до громади дітей-вихованців закладів інституційного догляду та виховання дітей	для проведення комплексної оцінки закладів інституційного догляду та виховання дітей і підготовки планів трансформації закладів за результатами оцінки	захисту населення облдержадміністрації, Управління освіти і науки облдержадміністрації, Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, Служба у справах дітей облдержадміністрації,		
	2) розроблення та затвердження плану трансформації для кожного закладу інституційного догляду та виховання дітей, зокрема шляхом ліквідації, реорганізації в заклади денного перебування дітей, відповідно до потреб дітей та сімей з дітьми і ресурсів територіальної громади	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Управління освіти і науки облдержадміністрації, Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, Служба у справах дітей облдержадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	протягом 2020-2024 років	
	3) проведення роз'яснювальної роботи з батьками з питань реформування закладу інституційного догляду та виховання дітей	керівники закладів освіти інтернатного типу обласного підпорядкування	щороку	
	4) здійснення заходів з підготовки дитини, яка перебувала в закладі інституційного догляду та виховання	Управління освіти і науки облдержадміністрації, керівники закладів освіти	постійно	

	дітей, до проживання у громаді	інтернатного типу обласного підпорядкування		
	5) сприяння розвитку наставництва в закладах освіти інтернатного типу обласного підпорядкування	Управління освіти і науки облдержадміністрації, керівники закладів освіти інтернатного типу обласного підпорядкування	постійно	
4. Впровадження моніторингу реформування системи інституційного догляду та виховання дітей і дотримання прав дітей	1) забезпечення проведення моніторингу щодо впровадження регіональних планів реформування системи інституційного догляду та виховання дітей, оприлюднення звітів на офіційних веб-сайтах	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Служба у справах дітей облдержадміністрації, Управління освіти і науки облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
III. Обізнаність суспільства про права дитини та підтримка виховання дитини в сім'ї або в умовах, наближених до сімейних				
Поінформованість суспільства про важливість зростання дитини в сім'ї або в умовах, наближених до сімейних, і стан реформування системи інституційного догляду та виховання дітей				
1. Створення та удосконалення системи інформування населення про доступні послуги	1) забезпечення інформування населення про перелік соціальних послуг для дітей та сімей з дітьми	Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб, районні державні адміністрації, органи місцевого	постійно	

для дітей та сімей з дітьми	2) розповсюдження інформаційних матеріалів про доступні послуги для дітей та сімей з дітьми (зокрема на рівні територіальних громад) через різні канали комунікації	самоврядування (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	
2. Запровадження системного інформування про необхідність виховання дитини в сім'ї та відповідального батьківства, неприпустимість порушення прав дитини в сім'ї та в закладах інституційного догляду та виховання дітей, негативний вплив інституційного догляду та виховання дітей і стан реформування системи інституційного	1) забезпечення систематичного оновлення інформації на офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації та в рубриці «Реформування системи інституційного догляду та виховання дітей» 2) проведення інформаційно-роз'яснювальних кампаній щодо: мети та змісту реформування системи інституційного догляду та виховання дітей; необхідності виховання дитини в	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Служба у справах дітей облдержадміністрації, Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, Управління освіти і науки облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб органи місцевого самоврядування (за згодою)	постійно	

догляду та виховання дітей	сім'ї, відповідального батьківства; розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; підвищення рівня позитивного сприйняття суспільством включення до освітнього процесу дітей з особливими потребами, з інвалідністю, дітей з числа вихованців інтернатних закладів; популяризації розвитку патронату та наставництва			
3. Забезпечити моніторинг процесу реформування системи інституційного догляду та виховання дітей	1) проводити аналіз та щорічно розглядати стан виконання Плану заходів з реалізації II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки в Чернігівській області на засіданнях обласної міжвідомчої робочої групи з реформування системи інституційного догляду та виховання дітей	Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Служба у справах дітей облдержадміністрації, Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, Управління освіти і науки облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування (за згодою)	щорічно	

В.о. начальника
Служби у справах дітей
облдержадміністрації

Станіслав ЖЕЛЕЗНИЙ